

Kustfågel i Västra Götalands län

Urval av resultat 2001-2009

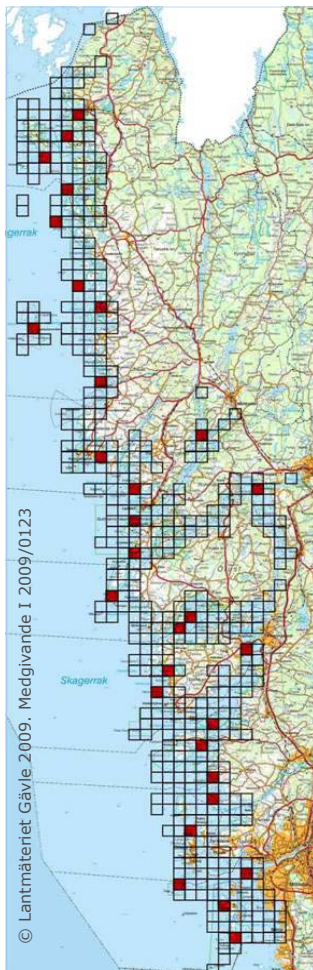
Kontinuerlig uppföljning av fågelfaunan längs våra kuster görs för att långsiktigt kunna upptäcka populationsförändringar orsakade av bland annat miljöförändringar. Länsstyrelsen i Västra Götaland har i nio år inventerat kustfågelsfaunan genom ett årligt stickprov. På så sätt har man varje år kunnat bedöma tillståndet för hela kustens fågelfauna.

Bakgrund

Under nio år (2001-2009) har Svensk Naturförvaltning AB på uppdrag av länsstyrelsen genomfört en stickprovsinventering av fåglar i Västra Götalands läns salta skärgård. Detta har resulterat i årlig information om tillståndet för skärgården som helhet och populationsstatus för på västkusten förekommande häckfågelarter. Även data över andra arter såsom säl, mink och dagfjärilar har insamlats. Arbetet har främst syftat till att följa trender och utbredningsmönster för olika fågelpopulationer samt identifiera eventuella effekter av predation och miljöstörning på dessa. Vidare har målsättningen varit att ta fram underlag för att kunna utvärdera olika förvaltningsåtgärder och naturvårdsprojekt.

Foto: Kjell Wallin

Figur 1. Det fasta rutnätet där kusten har delats in i kvadratiska rutor med sidorna 2x2 km.

Metodik

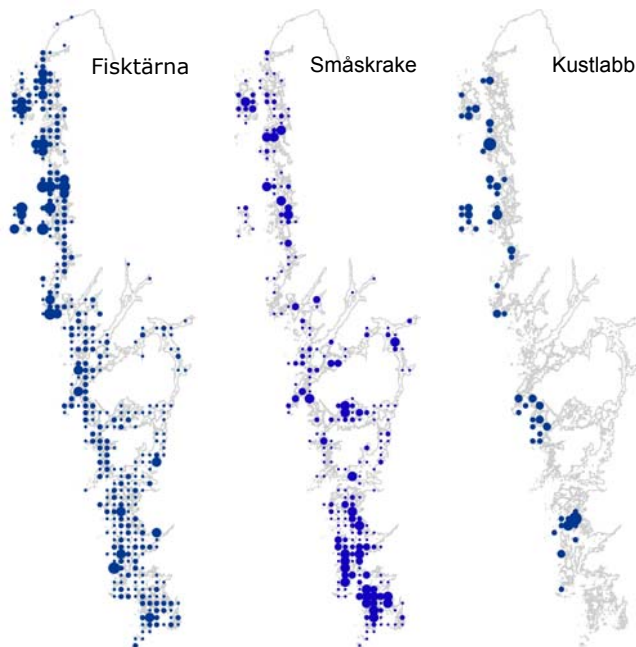
Metoden bygger på ett stickprovsförfarande inom ett fast rutnät där kusten har delats in i 550 kvadratiska rutor med sidorna 2x2 km (figur 1). Inom varje ruta har sedan fåglar inventerats både på land och i vatten. Minst 20 fasta och upp till 100 slumpvis valda rutor har inventerats årligen enligt ett rullande schema. På detta sätt har hela kustlinjen blivit totalinventerad på nio år. Skattningar av antalet fåglar har gjorts per ruta vilket möjliggör en uppräknig av kustfågelpopulationen för hela länet. Fördelarna med denna metod är flera: dels är det årliga urvalet objektivt, vilket innebär att inventeraren inte själv gör några antaganden av vilka rutor som skall inventeras och dels möjliggör metoden att objekt av särskilt intresse t.ex. fågelkolonier, utvalda arter, öar, kobbar, skär samt öppna havsytor, kan följas noggrant och stå under särskild uppsikt vid behov. Det senare görs genom så kallat stratifierat stickprovsurval.

Foto: Andreas Nystrom

Ett urval av resultat med kommentarer

- Artdiversiteten ökade signifikant under tidsperioden (figur 2). Detta som en effekt av att de vanligaste arterna har minskat i antal snarare än att antalet arter har ökat.
- Antalet observerade döda fåglar tenderar att minska (figur 3).
- Populationen av tobisgrissla finns till stor del inom skyddade områden (figur 4). Orsaken kan vara pricksäkerhet i val av områden för skydd eller att arten har gynnats av skyddet.
- Fem arter har haft en signifikant positiv populationsutveckling: storskarv (figur 5), toppskarv, vitkindad gås, grågås, silvertärna.
- Sex arter har haft en signifikant negativ populationsutveckling: berguv, drillsnäppa, havstrut, kråka, näktergal och sånglärka.
- Strandskatans äggkullstorlek har minskat signifikant (figur 6).
- Fisktärnan — som är en speciell hänsynsart — har en stark förekomst vid Bohuskusten med koncentration till dess norra delar (figur 7).
- Småskräken har en tyngdpunkt i en sydlig utbredning, men finns fläckvis mer talrikt kring Orust, Tanumskusten och Koster (figur 8).
- Kustlabben — en av våra ovanligare arter — uppvisar en klumpad förekomst men är spridd längs hela kusten (figur 9).

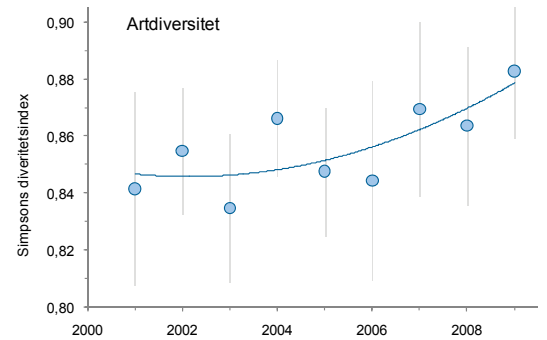
Figur 7

Figur 8

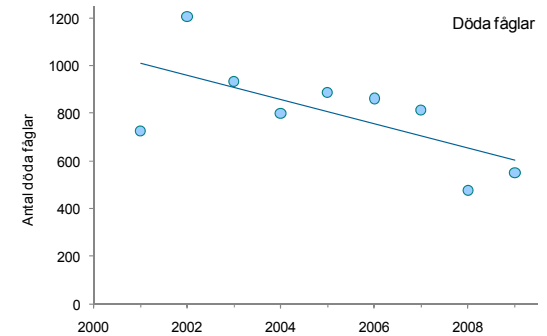
Figur 9

Produktion

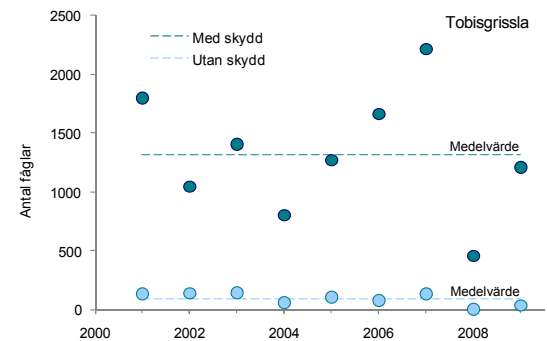
Svensk Naturförvaltning AB
 Ramsberg: Sommarrovägen 10,
 SE-711 98 Ramsberg, Tel. 0581-66 09 70
 Göteborg: Rullagergatan 9,
 SE-415 26 Göteborg, Tel. 031-22 30 45
 info@naturforvaltning.se, www.naturforvaltning.se

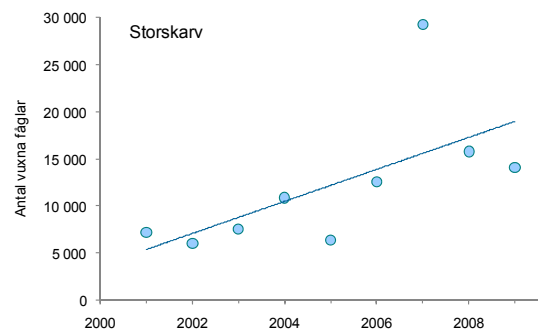
Figur 2

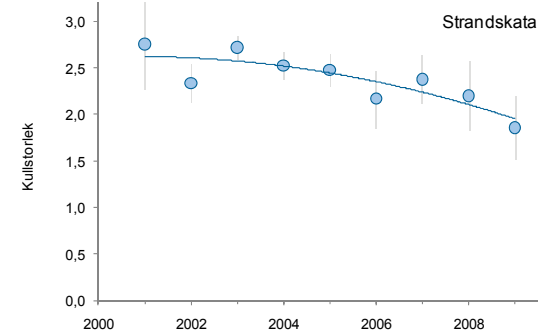
Figur 3

Figur 4

Figur 5

Figur 6